

Čipkárka

L A U R A
F R A N T Z

Copyright © 2018 by Laura Frantz

Originally published in English under the title *The Lacemaker*
by Revell,
a division of Baker Publishing Group,
Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.
All rights reserved.

Všetky práva vyhradené. Bez predchádzajúceho písomného povolenia vydavateľa nesmie byť žiadna časť publikácie reprodukováaná, uložená do vyhľadávacieho systému alebo prenášaná v akejkoľvek forme či akýmkoľvek spôsobom – napríklad elektronicky, kopírovaním, nahrávaním. Výnimkou sú krátke citácie recenzií v tlačenej podobe.

Slovenské vydanie:
Copyright © i527.net, s.r.o., 2020
www.i527.net

ISBN 978-80-89822-44-7

*Susanne Thorneovej Hightowerovej,
starej mame pred piatich pokolení
a uznávanej virgínskej patriotke,
ktorá počas Americkej revolúcie
zásobovala Kontinentálnu armádu.
Slubujem, že budeš mať vlastný príbeh.*

1

MÁJ 1775

Elisabeth sa zhlboka nadýchla a uvoľnila sa po intenzívnom hodinovom sústreďení. Vystrela sa, pretože ju tlačil pevne stiahnutý korzet, a bolesť chrbta a ramien ustúpila. V lone jej v zástere ležal okrúhly vankúš s novou čipkou, ktorú práve vyrábala. Bola jemná a biela ako snehová vločka. Jej zložitý vzor spletala z dovezeného bavlneného vlákna a už mala hotové takmer dva metre. Bielu čipku mala radšej ako čiernu. Každý skúsený čipkár by povedal, že práca s bielou nitou je milšia.

Zdvihla zrak a zahľadela sa cez moderné anglické okno na žiarivo zelený svet za ním, hýriaci farbami rozkvetu. Jej obľúbené svetložlté ruže a ružovkasté pivónie tancovali vo vetre, čo zavýjal na rohu ich mestského domu. Konečne prichádzalo leto. Už bol takmer jún a blížil sa jej svadobný deň.

„*Oh là là!* Čo to tu máme?“ Spoza rohu spálne k nej doľahol vysoký melodický hlas. „Snáď si len nevesta nevyrába vlastnú čipku?!“

„Nie, Isabeau. Na to by som nemala trpezlivosť.“

„A už vôbec nie na celé svadobné šaty, *merci*.“ Slúžka obišla posteľ s baldachýnom najrýchlejšie, ako jej to podbrušník dovoľoval, držiac v ruke pár pletených pančúch. „Pracovali ste takmer celé dopoludnie a popri tom ste určite zabudli na čaj s grófkou. Lady Charlotte chce s vami prebrať váš zasnubný bál. Vraj naň príde aj lord Amberly s manželkou.“

Keď Elisabeth počula, ako slúžka používa tie honosné tituly, pousmiala sa. Isabeau vyrastala ako prostá hugenotka a šľachta ju udivovala rovnako ako v deň, keď po prvýkrát vystúpila na breh Virgínie. Elisabeth odložila vankúš s čipkou a sledovala, ako z veľkého šatníka vyťahuje dvojce čajových šiat.

„Máte náladu na modré alebo žlté?“

„Žlté,“ odvetila. Lady Charlotte mala žltú najradšej a Elisabeth ju chcela potešiť najviac, ako to bolo možné. Okrem toho ju v guvernérovom paláci čakal prekrásny čajový stolík, ktorý by mohol konkurovať aj britskému kráľovi.

Elisabeth sa pozrela na hodinky, ktoré mala pripnuté na živôtku, a vstala zo stoličky, aby ju Isabeau mohla prezliecť. „Dnes je tak krásne, že si možno grófkou bude chcieť odpočinúť v záhrade. Myslíš, že so sebou vezme aj dievčatá?“

„Dúfam. Čerstvý vzduch a pohyb im prospeje, hoci otec ich v poslednom čase vôbec nepúšťa von.“ Isabeau sa na ňu rozhorčene pozrela. „Pre istotu, veď viete.“

Elisabeth sa usilovala nemyslieť na to. „Lady Charlotte vraví, že slnko by mohlo uškodiť ich pleti. A má pravdu! Len sa na mňa pozri!“ Na nose a lícných kostiach mala síce jemné, no badateľné pehy, ktoré jej pleti dodávali matný výraz. Nedokázala ich zakryť ani hrubou vrstvou púdru. Mohla si za to sama, pretože zase pracovala vonku v obľúbenom kúte záhrady bez klobúka.

„Ste *tres belle*, dokonca aj s pehami,“ povedala Isabeau a pevnejšie jej stiahla korzet. „A máte najelegantnejšieho nápadníka v celej Virgínskej kolónii, či nie?“

„Áno, je jedným z tých elegantnejších,“ Elisabeth si zahryzla do jazyka, aby nepokračovala. Jej snúbenec Miles Cullen Roth bol všelijaký, ale rozhodne nebol z toho istého cesta ako virgínski džen-tlmeni William Drew, George Rogers Clark a Edmund Randolph.

Isabeau šeptom dodala: „Pochybujem však o jeho láske.“

Elisabeth pohľadom zaletela k pootvoreným dverám spálne. Papa jej vravieval, že príliš dovoľuje slúžkam vyjadrovať svoje ná-zory, pravdou však bolo, že ich priamočiarosť mala radšej než po-vrchnú zdržanlivosť, s ktorou sa stretávala v salónoch. „Manžel-stvo je obchodná záležitosť.“

„To tvrdí váš otec,“ odvetila Isabeau zamračené. „Ja som ro-mantička. Ľudia sa predsa berú z lásky, či nie?“

„Vo Francúzsku to tak funguje?“

„*Oui, oui!*“ odpovedala slúžka.

Isabeau bola len slúžkou, ale jej otec nerozhodoval o každom jej kroku. Elisabeth nikdy nebola v jej situácii, a preto len matne tu-šila, ako asi uvažuje. *Som slobodná. Môžem prestať pracovať a vydat' sa, za koho budem chcieť.*

A čo ona? Kým bola Elisabeth Anne Lawsonová? Odras v zr-kadle jej na to neodpovedal. Čo sa o nej raz bude písať v zapráše-ných historických knihách? Že mala to šťastie – alebo nešťastie – byť jedinou dcérou grófa Stirlinga, viceguvernéra Virgínskej kolónie? Že jej matkou bola vzbúrenkyňa, ktorá používala brko a atrament ako zbraň? Alebo že mala rodokmeň a veno, ktoré jej závideli všetky koloniálne krásavice? Že bola priateľkou a dôver-níčkou lady Dunmorevej, ženou Milesa Cullena Rotha a paňou Roth Hallu?

Koniec príbehu.

Jasnočervená pečať na liste bola nezameniteľná, takisto ako rukopis. Noble Rynallt ho prevzal od domovníčky a vo svojom tymawrskom sídle sa uchýlil do ticha pracovne s dreveným obložným. Usadil sa v koženom kresle, vyložil si zaprášené čižmy na parapet pod oknom s výhľadom na rieku James a rozlomil pečať.

Musíme rýchlo konať a uvedomiť si, kto sú naši spojenci a kto naši nepriatelia. Nájdi spôsob, ako sa 2. júna 1775 dostať na bál lorda Dunmora v Paláci. Ide predsa aj o dobro Tvojho bratranca. Zisti akékoľvek informácie, ktoré by nám mohli pomôcť.

Patrick Henry

Bol posledný májový deň. Noble už nemal času nazvyš. Jeho bratranec sa mal čoskoro oženiť s williamsburskou krásavicou lady Elisabeth Lawsonovou. Doteraz tomu nevenoval pozornosť ani netúžil byť v guvernérovom paláci, najmä keď išlo o udalosť zorganizovanú na počesť dcéry človeka, ktorý mu spôsobil toľko škody. Lord Stirling bol voči nemu podozrievavý tak ako voči všetkým zástancom nezávislosti a nikdy k sebe nikoho z nich nepozýval. Henry mal však pravdu – ženíchom mal byť jeho bratranec. Pozvánka bola už istotne na ceste, možno sa na ňu len zabudlo.

Noble sa zamračil pri pomyslení, aký rozruch vyvolá, keď sa ukáže na tom bále. Lorda Stirlinga z toho určite porazí. Ale ak sa tak stane, aspoň bude o jedného hlavného odporcu, ktorý bráni Virgínskej kolónii podieľať sa na boji o nezávislosť, menej. A svojou účasťou na bále dá ľuďom na známosť, že už po druhýkrát prestal trúchliť.

Mala dojem, akoby na ňu ten ešte nepokrčený výtláčok *Virgínskych novín* voňajúci čerstvým atramentom a holandským novinovým papierom kričal svadobné oznámenie.

Budúca manželka Milesa Cullena Rotha, sympatická mladá lady Elisabeth Lawsonová, bude čestným hosťom bálu v gubernérovom paláci, ktorý sa uskutoční 2. júna 1775...

V stĺpci lemovanom kvetmi sa uvádzali detaily o tejto dlho očakávanej udalosti spolu s podrobnými informáciami o jej vene, ktoré boli prekvapením aj pre ňu. Noviny na toaletnom stolíku prevrátila naruby a z tváre jej zmizol úsmev. Bola to pre ňu vskutku chúlостivá záležitosť.

Isabeau vycítila zmenu nálady svojej panej a zamrmlala si: „Úbožiaci! Radšej mali písať o tom, že ste veselá a máte kresťanskú výchovu. Alebo že máte len niečo vyše stopäťdesiat centimetrov, plavé vlasy a všetky zuby, až na jeden. A tým jedným je, *Dieu merci*, zub múdrosti!“

„Som williamsburská nevesta,“ vravela Elisabeth, kým jej slúžka skúsenými rukami zaväzovala róbu. „A miestni ľudia si myslia, že o mne môžu písať, čo chcú. Veď som sa tu narodila, tu som vyrastala a tu ma odchovali.“

„Vy im to chvastúnstvo nevyčítate?“ Isabeau sa na ňu skúmavo zahľadela. „Pripadá mi bezočivé, že bežný ľud pozná podrobnosti o vašom vene.“

„Vyznieva to hlúpo. Každý predsa vie, že vo Williamsburgu je dostatok bohatstva. Netreba to zbytočne zdôrazňovať.“

„To povedzte svojmu drahému otcovi,“ povedala Isabeau zamračene. „Dnes ráno kázal lokajovi, aby na trhu rozdával noviny, akoby to boli bonbóny.“ Elisabeth to neprekvapovalo a nič na to nepovedala. Otočila sa, a keď vystrela ruku, aby jej slúžka zaviazala stužky na rukávoch, hodváb zašušťal. Zdola k nim doľahol dupot konských kopýt na vydĺždenej ceste.

„Žeby váš nastávajúci prišiel načas? V takomto nečase?“

Isabeau sa pozrela na svoju paniu s prekvapeným výrazom na tvári. Elisabeth sa obrátila k otvorenému oknu a počula už len

lahké mrholenie. „Pán Roth sľúbil, že príde. To je podstatné. Nepovedal kedy.“

„Kedy ste ho videli naposledy?“

„V apríli,“ odvetila Elisabeth zdráhavo a nechápala, prečo sa jej na to Isabeau vôbec pýta. Vedela to veľmi dobre, keďže s ňou bola vo dne v noci. Jej napätý výraz prezrádzal, že Milesa vôbec nemá rada, a to aj napriek jeho postaveniu vo Williamsburgu. Elisabeth sa ho znova pokúsila obhájiť. „V listoch mi písal, že má veľa práce s prípravou Roth Hallu pre náš spoločný život.“

Pri tých slovách sa zachvela, pretože jej za posledných šesť mesiacov neposlal viac než dva listy. Namiesto toho jej posielal zbytočne extravagantné dary. Zlaté náušnice v tvare podkovy. Flaškovo zelené jazdecké nohavice, ananásy, citróny a limetky z jeho skleníka. Londýnsky koč. Už tie dary prestala rátať. Ani jeden nepozdvihol Isabeauinu nízku mienku, ktorú o ňom mala.

Elisabeth mala aj napriek jeho štedrosti obavy z budúcnosti. Nechcela jeho dary. Túžila po jeho prítomnosti. Ak bol ako jej otec, večne neprítomný... Bolo pre ňu ťažké veriť tomu, v čo dúfala. Šťastný domov a rodina pokope.

„Váš účes je *magnifique*, nemyslíte?“ utrúsila Isabeau, keď jej podávala príručné zrkadielko, aby si mohla prezrieť svoje pôvabné kučierky siahajúce po pleciah, parochňu s popraškom drahého ružového pudru a dve ešte ružovejšie pávie perá pri pravom uchu.

„Ja neviem.“ Elisabeth sa načiahla a odopla sponky, ktoré jej držali parochňu so starostlivo umiestnenými perami. „Púder už vychádza z módy takisto ako falošné znamienka krásy. Dnes večer chcem držať krok s novou módou.“

Slúžka nadvihla obočie, ale vzala parochňu a odložila ju na stojan, na ktorom vyzerala opustene a splasnuto. Cestou zachytila vlastný odraz v zrkadle a pod čiapku si zasunula šedivý prameň uhľovočiernych vlasov. V strednom veku bola ešte stále prítiažlivou ženou, takou tmavou, ako bola Elisabeth bledou.

„Už by sme sa mali poponáhľať, nemyslíte? Ale najprv...“
Isabeau sa načiahla za pávimi perami a znova ich pripla Elisabeth do vlasov, kým ona hľadela na hodinky ležiace na toaletnom stolíku.

Mešká.

Miles vždy meškal, zatiaľ čo ona si potrpela na dochvíľnosť. Odložila príručné zrkadielko a usilovala sa nepodľahnúť frustrácii. „Zaujímalo by ma, čo asi dnes večer robí mama.“

Isabeau zdvihla zrak a v očiach sa jej zračilo porozumenie. „Vaša *mere* sa vráti, keď sa skončia tieto mrzutosti s daňami a čajom, či nie?“

Elisabeth nevedela. Mama odplávala do Anglicka – do kúpeľov – už pred mesiacmi. A mrzutostiam s daňami a čajom nebolo konca-kraja. Ozvalo sa tiché klopanie na dvere a tlmený hlas inej slúžky: „V salóne vás čaká nejaký džentlmen, milady.“

Nejaký? Azda nie jej snúbenec? Sucho sa pousmiala. Služobníctvo si zrejme už Milesa nepamätá. Najprv ju tá správa vzrušila, no hneď nato vychladla. Miles ju navštevoval len zriedka a v dlhých časových rozostupoch, takže jej zakaždým, keď ho videla, pripadal cudzí. Pri každom stretnutí jej trvalo takmer hodinu, kým si naňho znova zvykla. Dnešný večer nebude výnimkou. Možno si stratený čas vynahradia už v koči.

Isabeau ju odvieďla k stoličke pri toaletnom stolíku. Obratným pohybom jej na krk pripla perlový náhrdelník. Táto rutina Elisabeth upokojovala. Bola na ňu zvyknutá. Vybrala sklenenú fľaštičku, otvorila ju a s pôžitkom sa nadýchla vône najnovšej voňavky z Londýna. Ružový muškát. Vzápätí sa však znova znepokojene zahľadela na svoj odraz v zrkadle.

Dnes večer jej všetko pripadalo nové. Jej voňavka, topánky, korzet, šaty. Ešte nikdy na sebe nemala takúto róbu ani sa necítila taká odhalená. Ramená jej síce zahaľovala bohatá čipka, no dekolť bol rozhodne odvážny. Mala šaty z lastúrovoruzového hodvábu,

ktoré sa trblietali a prezrádzali každú krivku jej tela. Krajčírka sa tentoraz prekonala. Boli hodné kráľovnej Charlotty.

Pohla sa k dverám a usilovala sa aspoň trochu tešiť. „Nemala by som spoločnosť nechať čakať.“

Isabeau pri tých slovách prevrátila oči. „Rada by som čosi také počula aj z úst pána Rotha!“

Vyšla za ňou von na slabo osvetlenú chodbu a prešla s ňou k výklenku s vyzdobeným oknom a čalúneným kreslom. V zamatovočiernej tme sa za vylešteným sklom trblietal dážď, nie svit hviezd a dnu prenikal teplý vlhký vzduch. Tu sa modlievala. Isabeau zastavila, Elisabeth nakrátko sklonila hlavu a potom kráčala ďalej.

Po točitom schodisku schádzali čoraz nižšie. Isabeau jej cestou k otvoreným dverám do obývačky odtrhla vyčnievajúcu nitku a vyrovnala záhyby na nazberanej sukni. Lesklé zlaté a výrazne červené farby miestnosti boli pôsobivé aj vo svetle sviečky. Tie farby Elisabeth pripomínali britských vojakov odetých do červených uniforiem. Vošla dnu a Isabeau sa vzdialila. Pohľadom zaletela k mramorovému srdcu, kde čakala, že bude stáť Miles Roth.

„Lady Elisabeth.“

Prudko sa obrátila, sukňa jej zašušťala a zakrútila sa jej pritom hlava. Ach, ako pevne má stiahnutý korzet! Poobede sa málo najedla. Stál za ňou nejaký muž, no tvár mal skrytú v tieni. Natiahla ruku, aby si udržala rovnováhu. Len o kúsok minula operadlo stoličky a namiesto toho nahmatala rukáv kabáta. Zhora na ňu hľadel akýsi džentlmen. Zdvihla zrak a jeho tmavú hlavu uzrela len kúsok od jemných modrých oblakov na strope. Nepoznala ho, ale Miles to rozhodne nebol. Miles bol od nej vyšší len o pár centimetrov.

„Pán...“

„Rynallt. Noble Rynallt z Ty Mawru.“

Čože? Okamžite si naňho spomenula. Noble Rynallt bol Milesov vzdialený bratranec. Taký vzdialený, že ani netušila, aké puto ich vlastne spája. Rýchlo lovila v pamäti tých pár informácií, ktoré

o ňom vedela. Bol to Walesan od kosti. Pán veľkého panstva pri rieke James. Nedávno mu umrela sestra. Bol právnikom a stal sa z neho mešťan. Marilo sa jej, že bol známy svojimi koňmi. Žeby vďaka pretekcom? Mal najlepšie kone vo Virgínii, ak nie vo všetkých kolóniách.

Istá si bola len jednou vecou. Bol tu, pretože Miles nie.

Jej údiv sa zmenil na rezignáciu. Trochu sa uklonila.

„Pán Rynallt, aké nečakané potešenie.“

„Asi skôr prekvapenie.“

Bola v rozpakoch. Ale aspoňže bol úprimný. „Pán Roth...“

„Zdržal sa.“ Zatváril sa akosi neisto, ospravedľujúco.

Usilovala sa na neho nedívať tak uprene, pretože jej zmysly zaplavili silné dojmy. Výrazné svaly a vôňa súkna a santalového dreva. Jeho odev bol neobyčajne vkusný a tmavý. Tmavomodrú vestu lemovala jemnučká línia striebornej nite a na krku mal zaviazanú kravatu smotanovej farby. Intenzívne vnímala farbu jeho očí, ale ostatné črty tváre jej unikali, pretože v nej rezonovali jeho slová: *Zdržal sa*.

Ohromene si sadla do kresla.

„Požiadal ma, aby som vás sprevádzal, kým nepríde,“ pokúsil sa o zmierlivý tón. „S vaším dovolením, samozrejme.“

Znel trochu rozpačito, veď aj mal prečo. Mal to byť zásnubný bál, ktorý na jej počesť usporiadal lord Dunmore v Paláci, a mala sa na ňom zúčastniť celá williamsburská smotánka. A ona naň nepríde so svojím nastávajúcim, ale s... cudzincom.

Bolo to horšie, než čakala. Oveľa horšie.

Jej výchova jej však nedovolila zabudnúť na dobré spôsoby. Prinútila sa k úsmevu. „Ďakujem vám za vašu láskavosť. Zdrží sa môj snúbenec dlho?“

„Verím, že príde hneď, ako to bude možné,“ odvetil a ponúkol jej rameno.

Nevedela síce, kto bol tento Noble Rynallt, ale svojím úctivým správaním jej dával najavo, že má všetko pod kontrolou. Jej obavy tým však vôbec nezmizli.

„Pri príchode som si všimol, že na vás čaká koč,“ poznamenal, keď zišli po hlavnom schodisku popri vrchnom sluhovi až k stupienku pri koči. „Pôjdem popri vás na koni.“

Vo vstupnej hale za nimi niekoľkokrát odbili hodiny starého otca. Báľ sa už začal. Lord Dunmore nemal rád oneskorencov. Ešte stále sa však môžu tváriť, že to urobili naschvál.

2

Prechádzali dlhou alejou na Palace Street, po mlákach, popri katalpách a mestských domoch vysvietených sviečkami. Noble upieral zrak na lampáš navrchu balustrády na konci cesty. Pred guvernérovým sídlom boli pristavené najrôznejšie druhy dopravných prostriedkov, ale žiadny z nich nebol taký prepychový ako ten, ktorý sprevádzal na koni. Bol smotanovej farby, na bokoch boli scény zo štyroch ročných období a bol neprehliadnuteľný. Noble v kolóniách nevidel nijaký koč, čo by sa mu vyrovnal.

Miles Roth mal veľa nedostatkov, ale rozhodne mu nechýbal dobrý vkus. A drahý. Keď sa tento vynález s nemeckými oceľovými pružinami ladne klzal smerom na sever, takmer nebolo cítiť jeho natriasanie. Elisabeth Lawsonová možno bola sklamaná, že Miles neprišiel, ale tento koč jej pocit určite neumocnil. Závesy boli zatiahnuté a Noble nič nepočul kvôli trhanému zvuku konských kopýt, ale vedel si predstaviť, čo sa odohrávalo vo vnútri. Keď ho zazrela slúžka lady Elisabeth, bola rovnako nespokojná, ako bola jej jasnosť prekvapená.

Postavil sa v strmeňoch a obzrel sa cez plece smerom k taverne Raleigh. Zamieri do nej hneď, ako sa bude môcť ospravedlniť. Teraz však na neho zo všetkých strán padali čierne steny vlhkej noci. Oveľa radšej jazdil ráno, keď sa horizont farbil plameňmi nového dňa, ktoré postupne jemným svetlom zaplavovali priečelia obchodov, sedlové strechy a voňavé williamsburské záhrady. Tma mu pripomínala jeho stratu. Aj táto noc mu pripadala trochu melancholická, ovplyvnená tlakom, zhomom a nechcenými povinnosťami. Tiene zahnal tým, že sa začal rozpamätávať na to, čo vedel o mladej žene v koči, pre prípad, že by sa museli zhovárať.

Elisabeth Lawsonová bola trochu bledá, ale aj tak pekná a správy o meškaní svojho snúbenca zvládla elegantne. Zrejme v tom už mala cvik. Noble bol jej spoločníkom prvýkrát, kolovali však žarty o tom, že Miles Roth už namiesto seba k podobným službám prinútil viacerých mužov, akoby dúfal, že jeho snúbenica sa do niektorého z nich beznádejne zamiluje. Noble však zo seba robil blázna len preto, že ho o to požiadal Henry. Veľmi dobre si uvedomoval, že pri plnej čaši sa jazyk rozviaže a patrioti môžu veľa získať. Toto však bolo poslednýkrát, čo sa podujal na takúto riskantnú úlohu.

Batožinu nechal v taverne Raleigh a celú cestu sa modlil k Prozreteľnosti, aby sa lady Elisabeth nevypytovala na skutočný dôvod, prečo sa Miles Roth zdržal. Noble by jej neklamal. „Zdržal sa“ znelo lepšie, ale „lahko sa poddal vlastným žiadostiam“ by bolo pravdivejšie. Miles sa s kockami v ruke riadil pozláteným mottom nad kozubom taverny v miestnosti Apollo: *Hilaritas sapientiae et bonae vitae proles*. Zábava je potomkom múdrosti a blahobytu.

Nepochyboval o tom, že Patrick Henry ľahko otupil Milesove zmysly pri výčape a pohároch s liehovinami. Dnes v noci však jeho svojhlavý bratranec nielen hazardoval, ale nechával na seba čakať ženu ochotnú vziať si ho a hrozilo, že si pohnevá jej vplyvného otca a guvernéra Dunmora. Aj Noble cítil, že stojí na tenkom ľade, lebo

po mesiacoch vyhýbania sa spoločnosti odložil smútočný odev, aby sa zúčastnil na bále, ktorý bol taký labužnícky ako krabia polievka, čo jedol minulý týždeň. Túžil po tichu Ty Mawru, ktorý ležal ďaleko na juhu po Quarterpath Road. Vrava a hlasný smiech, čo sa ozýval z guvernérovho paláca, tento príjemný večer kazili. Williamsburg bol ako vred, ktorý bolo treba prasknúť.

Elisabeth sa pomrvila na zamatovej poduške sedadla a bola rada, že čierna tma zakrýva jej napätú tvár. I tak vedela, že Isabeau cíti jej zmätok tak zreteľne, ako si ona uvedomovala jej. Akoby sa vznášal a krútil v uzavretom priestore medzi nimi.

„Pokrčili sa vám ružové pierka, však?“ zamrmlala Isabeau a v jej francúzštine bolo cítiť obavy. „Váš nastávajúci by sa mal hanbiť! Zmeškať svoj zásnubný bál!“

„Nemyslím na Milesa Rotha,“ priznala sa Elisabeth. „Ale naňho.“

„Na pána Rynallta? *Oui, oui*, konečne prestal trúchliť.“

„Zdá sa, že áno,“ odvetila Elisabeth sucho.

V koči bolo teplo a Isabeau vytiahla vejár. „Na bále bude veľmi veľa krásavíc, ktoré sa budú usmievať, aj keď vy nie. Keby len nevyzeral ako zlosyn.“

„Zlosyn?“ Elisabeth v tme vyvalila oči na slúžku. „To by som nepovedala.“

„Nie?“ spýtala sa Isabeau piskľavým hlasom, žmoliac si ruky. „Pôsobí na mňa – ako to vravíte? Ako lotor, zločinec. Čierny ako pirát v tom jeho tmavom oblečení. Vraví sa, že má v sebe viac cigánskej než waleskej krvi.“

„Ako to, že o ňom toľko vieš?“ Bola to hlúpa otázka, pretože Isabeau poznala takmer každého v okolí Williamsburgu. Bola hrdá na to, že sa tomu miestu dostala pod kožu.

„V meste o ňom kolujú všelijaké klebety.“

„Nenachádzaš na ňom nič, čo by hovorilo v jeho prospech?“

„*Oui, oui!*“ Isabeau zamyslene našpúlila pery. „Ty Mawr je známy svojou pohostinnosťou. Nevyženie žiadneho žobráka. A nielen to – slúžky v Raleighu vravia, že niet lepšieho zákazníka ako je pán Rynallt, lebo im dáva štedré prepitné.“

Aj Elisabeth rozprestrela vejár, aby rozviala teplý vzduch. „Nezaujímam ma jeho láskavosť, ale jeho politické názory.“

„Politické názory?“ Isabeauin hlas prešiel do rozladeného šepotu. „Myslíte to, že patrí k zástancom nezávislosti?“

Zástancovia nezávislosti – papa tie slová plúľ ako nadávky. Elisabeth pripadali ako hrmenie, rovnako zlovestné ako ďalšia vec, ktorá sa jej vybavila v myslí. „Je disidentom a odišiel z cirkvi.“

„Takže už nie je vo vašej cirkvi? Je tým pi-pe –“

„Presbyteriánom?“ Nevedela o tom viac ako Isabeau.

Podľa jej otca existovala len jedna cirkev. Anglikánska. Rýchlejšie zamávala vejárom. „Možno som mala jeho ponuku odmietnuť. Ale zastihol ma nepripravenú.“

„*Oh la vache!*“ zapišťala Isabeau. „Nemám slov! Len si na to pomyslíte, pani! Neprídete po boku pána Rotha, vášho nastávajúceho, ale so – so –“

„So zástancom nezávislosti a s radikálom, ktorý odišiel z cirkvi,“ doplnila Elisabeth. „Takých je teraz vo Williamsburgu mnoho.“

„Váš papa – bude zúriť, však?“

„O tom nepochybujem.“ Elisabeth sa odmlčala, lebo pocítila náznak pobavenia. „Ale myslím si, že mamu by to tešilo.“

„*Oui*. Ale vaša drahá *mere* tu nie je.“

Elisabeth sa zhlboka nadýchla. „Keby sa ten bál neplánoval tak dlho, povedala by som, že som ochorela. Lady Charlotte je pre mňa ako mama. Jej dcéry mi pôjdu za družičky...“

Koč plynule zastal a ona to nedopovedala. Vstup do Paláca bol napriek dažďu preplnený a vlhký vzduch zaplavovali vône kuchyne. Začula príjemné trilkovanie huslí. V ťažkom júnovom vzduchu

bolo cítiť nadšenie, hoci nebolo jej vlastné. Ešte skôr než jej to-pánka zaklepala na stupienku koča, rozhodla sa, že bez ohľadu na svoje pocity bude dnes večer verne plniť svoju úlohu, aby si zabezpečila budúcnosť.

Nobleova modlitba o nenápadný vstup na slávnosť v Paláci bola vyslyšaná. V momente, keď s lady Elisabeth prešiel cez dvere posiate kvetmi, na vzdialenom konci tanečnej miestnosti omdlela akási žena a niekoľko lokajov sa jej rozbehlo na pomoc. Všetky oči sa upierali na zoslabnutú lady Greyovú, a tak Noble jednoducho voviedol Elisabeth Lawsonovú priamo doprostred žiarivého zhromaždenia. Prvý menuet sa už začal, ale oni prešli po vyleštenom parkete a pridali sa k ostatným tanečníkom, akoby medzi nimi boli už od začiatku.

Pozrela sa na neho svojimi inteligentnými očami a napudrované črty tváre jej zružovali, akoby jej odľahlo, a jeho považovala za – takmer by sa odvážil povedať – hrdinu. Keď od neho odvrátila zrak, očami zablúdil po jemnom obryse jej tváre a všímal si každý detail. Na ľavom líci mala jamku, ktorú bolo vidno, aj keď sa neusmievala. Tmavé, zaoblené obočie. Orlí nos. Pozoruhodne modré oči. Pod hladkými bielymi plecami sa jej začínali šaty s prepracovanou výšivkou, ktoré akoby odrážali svetlo každej sviečky v miestnosti.

Vyzerala nevinne, ale bola poškrvrnená. Nielen výberom snúbenca, ale aj ním a jeho nečestným zámerom sprevádzať ju. Po jej boku sa necítil ani zďaleka galantne, pretože využíval jej jasnosť na politické ciele a bolo jedno, aké boli ušľachtilé.

Hoci mal dojem, že už netancoval aspoň desať rokov, vôbec sa pri nej nemusel namáhať. Na všetko sa rozpamätal a potom to už išlo samo. Práve ju prednedávnom pozoroval v kráľovských

záhradách spolu s dcérami lorda Dunmora, keď sa pokúšali naučiť zložité kroky ľudového tanca. Spomenul si na jej smiech, nie vysoký ako zvuk flauty, ako by bol čakal, ale hrdelný a sýty, podobný violončelu. Spomenul si, že učiteľ tanca sa vôbec nepotešil, keď on a jeho spoločníci spomalili, aby sa na ne pozreli pri odchode zo stretnutia v Paláci.

Už nehľadela naňho, ale neúnavne blúdila očami po miestnosti. Nepochybne hľadala Milesa Rotha a to ho, nevedno prečo, sklamalo. Jeho bratranec by si za svoje svojhlavé správanie zaslúžil poriadny výprask. Kiežby mal pevnejšiu vôľu a odolal Henryho lestiam. Patrioti, akými boli aj on s Henrym, sa však spoliehali na jeho slabosť, ktorú mohli využiť na svoje ciele. Nobleov podiel na týchto úkladoch bol však neľahký.

Odrazu si uvedomil, že sa na nich z rôznych dôvodov upiera priveľa pohľadov. Bez toho, aby sa dohodli, boli jediní v miestnosti bez parochne s púdrom. Jej krásne šaty so záplavou čipky sa navyše dokonale hodili k jeho tmavej hodvábovej košeli. Chvíľu sa zdalo, že rozruch nevyvolávajú len preto, že tu nie je Miles a Noble neohlásene prestal trúchliť.

Keď Miles konečne dorazil, ligotavé ľadové sochy v prilahlej jedálni už plávali v krištáľových nádobách s punčom a cukrové vlny na obrovských poschodových tortách sa začínali roztápať. Stačil mu naňho jediný pohľad a vedel, že na to, aby ho sem dostali, mu niekto musel vytrhnúť kocky z ruky. V žltej saténovej košeli vyzeral ako veľký čmeliak, na veste mal škrvnu od portského a kravatu mal zaviazanú nakrivo. Noble Elisabeth Lawsonovú ľutoval.

Splnil si povinnosť a odprevadil ju pomedzi dav na kraji tanečnej sály až k Milesovi. Okamžite mu udrela do očí ich nezlučiteľnosť. Ona čistá a vznešená a jeho bratranec bezostyšný a spolu opitý. Neveselá predzvesť ich spoločnej budúcnosti.

Kým sa Elisabeth stihla rozpamätať na slušné spôsoby a poďakovať Nobleovi Rynalltovi, otočil sa k nim chrbtom a predieral sa k hlúčiku džentlmenov stojacich pri otvorenom okne. Prekíazol spoteným davom, čo vzhľadom na nával ľudí vôbec nebolo ľahké – na bále ich bolo tristo. So zmiešanými pocitmi úľavy a ľútosti sledovala, ako odchádza.

Len čo odišiel, pristúpil k nej otec a prísne sa na ňu zahľadel. Bežnému pozorovateľovi by pripadal pokojný, ale ona ho poznala lepšie. „Čakal som, že sa tu objavíš oveľa skôr.“

Tie príkre slová adresoval jej, nie jej nastávajúcemu, akoby ona mohla za Milesovo meškanie.

„Ospravedlňujem sa, pane,“ Miles si rukou naprával kravatu a očami blúdil po prehriatej miestnosti. „To ja som sa zdržal.“

Aspoň mal odvahu prihovoriť sa za ňu. Mal svoje chyby, no jej otca sa nebál a takých mužov veľa nebolo. Či už to bolo pozitívne alebo nie, bol to stále ten istý, nekajúci... Miles.

Elisabeth sa znechutene pozrela na výraznú tmavofialovú škvrnu na jeho hrudi. Mala odtieň bezchybného odevu Noblea Rynallta. Prešla k nemu, načiahla sa a rukou s rukavičkou mu zapla oceľový gombík na veste, aby zakryla ten pohoršujúci znak.

S náznakom nežnosti v hlase povedal: „Och, milady, stále sa o mňa staráte.“

Tie nečakané slová ju obmäkčili. Uvedomila si, že na ňu uprene hľadí papa, a tak odolala nutkaniu zastrčiť mu do parochne uvoľnený plavý vlas. Žltá mu vôbec nepristala. Vyzeral v nej príliš bledo, ako nejaký zvrhlík. Azda nemal komorníka? Keď sa vezmú, dohliadne na to, aby mal v šatníku správne odtiene.

„Asi by sme mali ísť tancovať,“ zamrmlal napokon s pohľadom upretým na dav ľudí.

Keď sa začal rýchly škótsky tanec, ktorý bol úplným opakom pokojného menuetu, otec na nich dozeral. Keď ju vzal Miles do náručia, ucítila silný zápach potu, tabaku a liehovín.

Pohyboval sa trochu divoko a končatiny mal po portskom príliš uvoľnené.

Noble Rynallt si aj pri pohľade na vír krútiacich sa tanečníkov zachoval vážnu tvár. Stál pri dverách do jedálne a zjavom pripomínal portréty, čo viseli na vyzdobených stenách. Neusmieval sa, bol ostrážitý a mal sústredený pohľad.

Kúsok od neho stála lady Charlotte v karmínovočervenom hodvábe, ktorý kontrastoval s ľadovomodrým taftom jej staršej dcéry. Svoj nesúhlas s prítomnosťou zástancu nezávislosti dobre ukryvala. Láskavo sa usmievala na Elisabeth, akoby tomu vôbec nevenovala pozornosť.

A jej snúbenec? Vyzeral znudene. Otrávene. Na bále, ktorý bol usporiadaný na jeho počesť.

Och, Miles, veď teba to vôbec neteší.

Bolelo ju srdce. Otcova nespokojnosť, Milesov nezáujem, jej vlastná neschopnosť tešiť sa – to všetko z nej vysávalo radosť. Williamsburčania ju občas nazývali „slnkom“, pretože mala veselú povahu.

Dnes večer sa však vôbec necítila veselo.

3

Na ďalší deň Elisabeth prechádzala tienistou chodbou a zastavila sa pri spálni svojej mamy. Príťahovalo ju ticho za dverami. Otvorila ich a pocítila náhly príval nostalgie. Priscilla Lawsonová zvyčajne sedávala v kresle pri otvorenom okne a neustále robila ručné práce alebo písala. Jej útlu postavu vždy zahaľoval odev z maľovaného hodvábu a saténu z Francúzska a Británie, zdobený vlastnoručne vyrobenou čipkou. Čipky vyrábalo už päť generácií jej francúzskeho rodu, počnúc jej prababičkou Gabrielle a babičkou Isabelle, ktorá sa presťahovala do Anglicka a svoje umenie si vzala so sebou. Priscilla priniesla čipkárstvo do Virgínskej kolónie. Dokonca dala dohromady skupinku williamsburských čipkárok a stala sa ich patrónkou.

Priscilla Carterová bývala bathskou krásavicou. Jej niekdajšiu krásu aj po rokoch prezrádzali husté gaštanovohnedé vlasy, drobné ruky a nohy. Aká bude, keď sa vráti z Anglicka?

„Ničoho sa nebojte, milady,“ ozvala sa Mamie, mamina slúžka. Napriek svojej nadváhe sa pohybovala potichu. Vošla cez dvere šatníka. „Čoskoro sa vráti.“

Elisabeth si vzala vreckovku, čo jej Mamie podávala, a utrela si ňou oči. Obišla prázdne kreslo a usadila sa na vyšívanú podnožku, premýšľajúc nad tým, čo všetko chcela s mamou robiť v týchto posledných dňoch, ktoré jej ešte zostávali do svadby. „Dnes popoludní mám poslednú skúšku svadobných šiat. Margaret Hunterová mi poslala odkaz, že práve prišli svadobné vejare, ktoré mama vybrala.“

„Pôjde s vami slečna Cressida?“ spýtala sa Mamie spoza malého kolovrátka v rohu miestnosti, za ktorý si sadla.

Elisabeth prikývla a usilovala sa znieť pozitívnejšie. „Možno si dáme čaj v altánku, keď sa vrátíme od krajčírky. Zastavím sa v pekární po tie orechové koláče, ktoré má mama tak rada.“

Mamie sa usmiala a jej buclaté telo sa natriasalo v rytme kolieska. „Každú chvíľu tu bude doktor Hessel.“

„Doktor Hessel? Prečo?“

„To viete lepšie než ja.“ Mamie mala mladého lekára rada, a preto jej mierne rozčúlenie v hlase prekryla láskavosť. „Zavolať ho váš otec, aby sa na vás pred svadbou ešte raz pozrel. Povedala som majordómovi, aby ho poslal hore.“

Len čo tie slová dopovedala, Elisabeth začula zvuk krokov. Rezignovane vyšla zo spálne tak potichu, ako prišla, a na chodbe takmer narazila do lekára.

„Tak tu ste,“ prihovoril sa jej a jeho hlas v tichu zadunel. Nikdy sa nepretvaroval, dokonca si nepotrpel ani na náležitý pozdrav a to bola jeho najmilšia vlastnosť. Pripadal jej ako súčasť rodiny. Zdalo sa, že aj v nejasne osvetlenej chodbe mu stačil jediný pohľad do jej očí, aby pochopil situáciu. Kým za ňou kráčal do obývačky, povedal: „Vyzeráte nezdravo.“

„Naozaj?“ Zvierala v ruke vreckovku od Mamie a skutočne mala pocit, že potrebuje nejaký liek. „Takmer celú noc som tancovala a oslavovala, tak vo mne zostalo asi toľko života ako v handrovej bábike. Ale nestážujem sa.“ Pravdou bolo, že jej neduhom bolo to, že jej chýbala mama, ale kvôli tomu nechcela nariekať.

„Pre istotu som priniesol nejaké lieky,“ povedal a otvoril svoju lekársku kapsu práve vo chvíli, keď okolo preplávala Mamie.

„Odložte si ich radšej pre iných pacientov,“ povedala mu Elisabeth. „Ja som zdravá ako rybička.“

„Váš otec mi povedal, že idete na svadobnú cestu do Západnej Indie. Myslím, že bude múdre, keď vám predpíšem chinín.“

„To je od vás milé.“

„Milé? Je to moja práca.“ Uškrnul sa a tým prinútil k úsmevu aj ju. „Mamie tvrdí, že ste sa už úplne zotavili z jarnej horúčky. Ale priznávam, že by som vám neodporúčal mať svadbu takto skoro.“

„Skoro? Plánuje sa už mesiace.“ Pokrčila plecami ako dobre vychovaná dáma. „Bol to otcov nápad.“

„Je váš otec tu?“

„Nie, v poslednom čase býva často mimo domu a zhovára sa s lordom Dunmorom.“ Postrehol, že sa jej pri tých slovách uľavilo? „Od toho incidentu so strelným prachom...“

„Je mi to jasné. Nemusíte pokračovať.“ Na tvári sa mu zračil úprimný súcit. Aj v šere jasne rozoznávala jeho holandské črty – a jeho mladosť. Ešte nemal ani tridsaťpäť rokov, ale vďaka vzdelaniu, ktoré nadobudol v Holandsku, bol jedným z najvyhľadávanejších lekárov vo všetkých kolóniách. „Váš otec sa obáva, že máte chatrné zdravie ako vaša mama, preto je každá prevencia na mieste.“

Ešte jedno slovo a nazval by jej mamu invalidom. Spomenula si na všetky choroby, počas ktorých v jeho opatere takmer zahynula, a zhoršilo jej to náladu. Najprv silná horúčka, potom takmer smrteľná infekcia hrudníka a neskôr ešte iné drobné neduhy.

Vystrela bledú ruku, položila mu ju na rukáv kabáta a jej obavy na chvíľu prekryla vďačnosť. „Všetko bude v poriadku. Čoskoro sa vydám v Brutonskom farskom kostole a usadím sa v Roth Halle, čo je našťastie dosť blízko, takže po vás môžem poslať, kedykoľvek vás budem potrebovať.“

„Isteže.“ Priateľsky ju potľapkal po ruke. „Keby aspoň polovica mojich pacientov bola taká poslušná ako vy.“

Čo jej to mama vravela, keď nastupovala na loď *Sparling*?

„Aký to rozmanitý svet čaká za rastúcimi tieňmi našich tehlových domov!“

Elisabeth si napravila striešku klobúka tak, aby sa skryla pred popoludňajším slnkom, a kým sa jej otvorená drožka ladne kĺzala po Botetourt Street, usilovala sa zahnať myšlienky na svadbu a výlet do zahraničia. V koloniálnom Williamsburgu bolo v ovzduší cítiť vzdor. V to ráno sa miestna domobrana zhromaždila v súdnej budove a muži sa následne nahrnuli do kaviarní Charlton, aby predebatovali najnovšie novinky z Anglicka. Ženy nesmeli vstupovať do charltonských kaviarní, ale aj tak dlho hľadela na drevené priečelie jednej z nich a pri vôni karibskej čokolády, čo sa niesla vo vánku, sa jej zbiehali sliny.

Jej milovaný Williamsburg už nebol konzervatívnym mestom a mnohí jeho obyvatelia už neboli verní kráľovi Georgeovi III. Papa vravieval, že sa rýchlo mení na brloh zúrivých radikálov. Azda sa napätie, ktoré vládlo pod ich strechou, týkalo skôr revolúcie než osobného sporu jej rodičov.

„Dopredu či dozadu, milady?“ otočil sa k nej pohonič, keď sa blížili k sídlu Shawovcov.

„Dozadu, prosím.“

Cressida bývala len o ulicu ďalej. Ako zvyčajne na ňu čakala pod klenbou z tepaného železa v zadnej časti záhrady a na tvári sa jej zračila netrpezlivosť. Sídlu Shawovcov stálo ďalej od ulice a bolo rozľahlé a vznešené, ako sa patrilo na popredného obchodníka. Elisabeth sa špeciálne páčil tehlový chodník pred domom, ktorý sa kľukatil v tieni líp. Dnes mu však nevenovala pozornosť,

pretože sa pripravovala na more otázok, ktorými ju Cressida určite zaplaví.

Na bále sa ledva pozdravili. Cressida bola rovnako ako Elisabeth obdarená štedrým venom a dvorili jej vdovci aj starí mládenci. Na rozdiel od Elisabeth nejavila známky únavy po pretancovanej a prebdenej noci.

Cressida zdedila po mame zo Západnej Indie uhľovočierne vlasy a oči farby trniek, čo v kombinácii s temperamentným škótskym pôvodom jej otca spôsobilo, že pri nej Elisabeth vyzerala vyblednuto. Elisabeth Lawsonová bola williamsburskou nevestou, no Cressida Shawová bola williamsburskou krásavicou.

„London, choď dlhšou trasou,“ povedala priateľka a strčila pohoničovi do ruky v rukavici šesťpencu. „A ak chceš, môžeš ísť pomaly ako slimák.“

Prikývol, pomohol jej nastúpiť do drožky a zavrel za ňou dvere. Keď si prisadla k Elisabeth na čalúnené sedadlo, ich šaty sa zliali v záplave modrozeleného a malinového taftu.

„Kde je Isabeau?“ spýtala sa Cressida.

„Bolí ju hlava,“ odvetila Elisabeth.

„To je ale šťastie. Ja som Molly dovolila poobede odísť,“ povedala Cressida. Molly bola jej slúžka. „My dve máme čo preberať.“

Elisabeth mlčala a Cressida sa jej zahľadela priamo do tváre. „Lizzy, si zachmúrená ako oblaky pred búrkou! Nemáš pochybnosti, však?“

„Ohľadom čoho?“

„Svadby!“

Pochybnosti? Nikdy v živote si ich nemohla dovoliť. Otec jej už od narodenia diktoval každý krok a ona ho nikdy nespochybovala, kým do jej života neprišla Cressida. Drahá Cressida, jej otec dovolil robiť, čo len chcela.

„Dúfala som, že s nami dnes pôjde aj mama,“ povedala Elisabeth a dávala si pozor, aby si udržala emócie na uzde. „Ale ešte neprišla.“

„Musí to byť ťažké mať doma chorého človeka, ktorý si potrebuje oddýchnuť od virgínskych horúčav. Len neviem, či jej správi dobre práve chladný Bath, nevraviac o dlhej plavbe cez oceán.“ Cressida rozprestrela vejár, a keď zabočili na hrboľatú cestičku vedúcu na predmestie, lenivo ním zamávala okoloidúcemu kočiariu. „Ale nestráčajme čas rečami o matkách a slúžkach. Najmä keď Noble Rynallt prestal trúchliť.“

Tie nečakané slová Elisabeth okamžite vytrhli zo zamyslenia. Takže Cressida si ho všimla? Pri spomienke na jeho rýchly odchod z tanečnej sály povedala: „Veď sa sotva zdržal. Nepočkal ani na polnočný bufet.“

„Vzhľadom na jeho politické názory predpokladám, že dáva prednosť taverne Raleigh,“ zamrmlala Cressida. „Nie je nijakým tajomstvom, že sa na seba s lordom Dunmorom nedokážu ani pozrieť. Bolo to od neho galantné, že ťa odprevadil. Priam odvážne, keď vezmeme do úvahy, aký postoj prevláda v Paláci voči patriotom. Nepochybne tým ranil hrdosť tvojho otca.“

Elisabeth nepotešilo, že to vyťahuje. Otca od bálu nevidela, pretože zostal v Paláci. Ale čoskoro si ju určite zavolá na rozhovor.

„Hmm,“ Cressida pokračovala vo svojich úvahách. „Možno je za tým nejaká podlosť.“

Podlosť? Cressida bola vždy dosť dramatická.

„Pán Rynallt jednoducho robil Milesovi láskavosť. Pamätaj, že sú bratrance. A susedia.“

„Aha, susedia, no jasné, ak sa to tak dá nazvať pri vzdialenosti niekoľkých kilometrov. Roth Hall je v porovnaní s Ty Mawrom na brehu jazera fádny. Už si ho videla?“ Elisabeth pokrútila hlavou a Cressida sa zatvárila ľútostivo. „Škoda. Mala by ho vidieť každá žena súca na vydaj odtiaľto až po Boston. Ty Mawr zúfalo potrebuje paniu.“

„Myslíš odkedy zomrela sestra pána Rynallta?“ Enid Rynalltovú vôbec nepoznala. Bola to stará dievka, ktorá dávala prednosť

Ty Mawru pred Williamsburgom. „Nevidela som sídlo Rynalltovcov, ale teraz ma vážne láka.“

„Najdrahšia Lizzy.“ Cressida sa oprela o operadlo a vyzerala ohromne spokojne. „Aká som len rada, že si obišla najsúcejšieho starého mládenca v celej Virgínii.“

Elisabeth sa na ňu uprene zahľadela a začínala chápať, o čo jej ide. „Zalúbila si sa do toho pána alebo do Ty Mawru?“

„Možno aj, aj,“ Cressida prižmúrila oči. „Takže si vieš predstaviť, ako som sa zľakla, keď si s ním prišla na bál. Potom som si však spomenula, že je Milesov príbuzný, a teda čoskoro aj tvoj.“

„Ale čo pán Bennett?“

„Úbohý pán Bennett.“ Jej povzdych znel ako z komédie, ktorú nedávno videli v divadle pri paláci Green. „Je to len obyčajný maloobchodník. Otec vraví, že by som si náš ‚dohovor‘ mala radšej rozmyslieť.“

Elisabeth znechutilo, že jej priateľka sa správa tak povýšenecy. Azda si nepamätá, že aj jej otec začínal ako maloobchodník? Nebol ani zďaleka najlepším a v spoločnosti virgínskej aristokracie sa nedostal vyššie než ktorýkoľvek iný ambicióznym toryovským obchodníkom.

„Bennettovci sú dobrá rodina,“ povedal Elisabeth. „A sú to zbožní veriaci.“

Cressidu to zarazilo a trochu sa začervenala. „Pre niekoho by možno boli dobrí. Ale zamysli sa nad tým, Lizzy. Keby som bola paňou Ty Mawru a ty paňou Roth Hallu, boli by sme susedky.“

„Dovoľ mi pripomenúť ti, že s tvojím ženíchom je drobný problém – čo sa týka jeho politických názorov.“

Cressida sa na ňu šibalsky usmiala. „Som si istá, že to zvládnem. Ale čo ty? Poradíš si s naničhodným pánom Rothom?“

To bol úder pod pás a Elisabeth takmer zvrátila tvár. „Možno časom.“ Naozaj to vyznelo tak prázdno, ako sa cítila? „Ten sobáš dohodol papa a ja ho musím rešpektovať.“

„Tak nech si ho vezme sám,“ povedala Cressida neúctivo.

Elisabeth si ju nevšímala a pokračovala: „Pomáha mi to vidieť aj Milesove dobré stránky.“

„Má vôbec nejaké?“ Cressida vôbec neskrývala výsmech. „Okrem dedičstva?“

Elisabeth sa zahanbila. Kvôli Milesovi aj kvôli sebe. Chvíľu jej naozaj nič nenapadalo, ale potom si pripomenula verš z Listu Filipanom, čo sa jej v mysli vynoril ako pieseň:

Upriamte svoju myseľ na všetko, čo je pravdivé, čestné, spravodlivé, čisté, láskyhodné a úctyhodné, to, čo je cnostné a chvályhodné.

„Je štedrý,“ povedala napokon Elisabeth.

„Tým myslíš, že je márnوترatný,“ prekrútila jej slová Cressida.

„Som si istá, že po našej svadbe spoznám viac jeho dobrých vlastností.“

Cressida sa zatvárala pochybovačne. „Noble Rynall z Ty Mawru má toľko mimoriadnych vlastností, že by mi na ich vymenovanie nestačila ani celá cesta do Charles Townu.“

„Našťastie ideme len ku krajčírke, takže to nebude potrebné,“ povedala Elisabeth trochu uštipačne, čím jej dala najavo, že sa k nim blíži Margaret Hunterová. Pozrela sa na hodinky a uvedomila si, že sa musí poponáhľať. Čo ak dnes konečne dorazí mama?

Margaret Hunterová si so zamračeným pohľadom prezerala jej svadobné šaty z každého uhla a medzi perami stískala špendlíky. Elisabeth cítila jej nesúhlas. Cressida sa prechádzala po obchode, ktorý zvyčajne býval bohato zásobený, no teraz si s predavačkou prezerala posledné kusy vejárov a pár hodvábných masiek. Bola od nej dosť ďaleko na to, aby prepočula nervózny krajčírkin šepot.

„Lady Elisabeth, už vám tretíkrát zužujem šaty. Vari vôbec nejete?“

Elisabeth zaváhala a spomenula si, že ju ani trochu nelákali dobroty v guvernérovom paláci a ráno zjedla k čaju len polovicu koláča. Rozhodla sa, že bude najlepšie, ak zostane ticho.

Obrátila sa k veľkému zrkadlu, očarená svojimi prepychovými šatami. Bolo jej jedno, či jej sadli alebo nie. Od bojkotu ohľadom dovozu britského tovaru mali williamsburské šičky starosti so zháňaním zásob. Elisabethine svadobné šaty boli ušité z veľkého množstva hodvábu, ktoré Margaret Hunterová ukryla a potom naň zabudla. Určite za to mohla samotná Prozreteľnosť, že si Margaret, známa svojou dôslednosťou, náhodou spomenula na látku, ktorú by za iných okolností určite nebola prehliadla. Veď kto by zabudol na spitalfieldsky hodváb?

Cressida podišla zozadu k Elisabeth a nazrela do zrkadla ponad jej plece. „Dúfam, že ste si ešte nejakú látku odložili. Ja by som chcela mať svadobné šaty z maľovaného hodvábu.“

Margaret si vytiahla špendlíky z úst, vrátila ich do ihelničky v tvare srdca, ktorá jej visela na veste, a odvetila: „V novinách som nečítala nič o vašej svadbe, slečna Shawová.“

„Čoskoro sa dočítate,“ povedala Cressida. „Môžete ich začať stehovať. Mám záľusk na istého džentlmena od rieky James. A nie som zástankyňou dlhotrvajúcich zásnub.“

Keď Margaretina objemná sukňa zašušťala a krajčírka zmizla z dohľadu, Elisabeth nahnevane zasyčala: „Ty by si si vzala za muža zástancu nezávislosti?“

„Samozrejme. Tí nepredvídateľní vzbúrenci sú oveľa atraktívnejší než konzervatívni toryovia.“ Cressida sa znova zaškerila ako mačka nad mliekom. „Ku koncu týždňa sa stretnem s pánom Rynalltom a už teraz odpočítavam hodiny.“

Elisabeth sa od hrôzy nezmohla na slovo. Vždy mala pocit, ako-by Cressida bola o krok popredu. Má s ním dohodnuté stretnutie?

Jej priateľka prekypovala škodoradosťou. Úbohý pán Bennett. Alebo vlastne... Elisabeth si pripustila nepríjemnú myšlienku. Možno mal úbohý pán Bennett napokon šťastie.

Elisabeth sedela v altánku a otvárala škatuľu s orechovými koláčmi, no ich tenučká kôrka a orechová plnka ju akosi nelákali. Kreslo oproti znova zívalo prázdnotou. Cressida zrušila ich popoludňajší čaj kvôli inému stretnutiu. Mama ešte nedorazila. Elisabeth preto radšej predstierala, že pred sebou nemá len vzduch a že sa zhovára s mamou. V náhlom popude zaletela pohľadom k oknu na zadnej strane domu a potom sa začala tichým hlasom sama so sebou rozprávať.

„Moje šaty sú hotové, mama. V dostatočnom predstihu.“ Siahla do vrečka, vytiahla z neho vejár pre družičky, rozprestrela ho a položila na stolík. „Vybrala si krásny vzor. Aj Margaret Hunterová si to myslí.“

Elisabeth sa vo svojom monológu odmlčala a hľadela na dokonalé línie vejára. Jej meno bolo napísané zlatou farbou priamo na papieri spolu s dátumom svadby 16. júna 1775. „Mali sme krásny zásnubný bál v guvernérovom paláci. Pýtalo sa na teba niekoľko dám. Vraveli, že na teba pamätajú v modlitbách.“

Zazrela, že sa k nej blíži slúžka s podnosom a čajom, a tak sklonila hlavu a ticho poďakovala. Takmer cítila matkinu prítomnosť a počula jej krásnu angličtinu. Otec často prehliadal jej srdcervúce prosby, hoci to bol práve on, kto sa modlil pred každým jedlom. Tú modlitbu si ľahko zapamätala.

„V Pánovom mene sa poddajte každej ľudskej inštitúcii, či kráľovi ako svojej autorite, alebo guvernérovi, ktorého pošle, pretože to je Božia vôľa. Majte v úcte všetkých ľudí, milujte svojich blížnych, bojte sa Boha a ctite si kráľa.“

Slúžka položila čaj do voňavého altánku s ružami a vďačne sa usmiala, keď jej Elisabeth strčila do vrecka sladké pečivo. V tej chvíli si dievčina odkašľala, čím Elisabeth dala signál, že prichádza jej otec. Elisabethina veselosť razom opadla. Prichádzal po dláždenom chodníku, tváril sa prísne a mal strnulý krok. Zvyčajne držal v ruke nový výtlačok rivingtonských novín *Royal Gazette* a bol zachmúrený ako búrkové mračno. Býval taký odjakživa?

Dnes mal prázdne ruky a v tvári sa mu zračil desivý nezájum. „Odíď. Chcem sa s dcérou porozprávať osamote.“

Slúžka sa rýchlo uklonila a vzdialila sa. Otec zaletel pohľadom k topoľovkám a floxom, ktoré mama nasadila s pomocou záhradníka guvernéra Dunmora. Jeho tvrdý výraz sa nezmenil ani pri pohľade na tú krásu. Elisabeth sa zahľadela na sochu malého dieťaťa, ktoré vypúšťalo z kľietky holubicu v strede záhrady. Už ako malá si vždy, keď bol nablízku, želala uletieť preč ako ten vták.

Jeho kedysi pekná tvár vyzerala na slnku hrozivo. Líca mal posiate jazvami od kiahní a hrubá vrstva púdro, ktorým ich zakrýval, mu dodávala sinavý výraz, hoci v skutočnosti bol zdatný. „Elisabeth Anne.“

„Áno, otec?“

Stretli sa im pohľady a na krátky moment sa zdalo, že výraz v jeho očiach zmäkol. Ich striebřistú hĺbku upieral na svoje jediné dieťa. No jeho vypočítavý, kritický pohľad Elisabeth pripomínal, že všetky nádeje vkladá do jej svadby s chránencom lorda Dunmora – mužom, ktorý je oddaný kráľovi a čo je dôležitejšie, zdedí polovicu Virgínie.

„Už si sa spamätala z bálu?“

Zaváhala. Spamätala sa? Mala dojem, že na čajový stolík medzi nimi dopadol tieň Noblea Rynallta, a keď jej otec znova prehovoril, pochopila prečo. „Ako to, že si prišla s mužom, ktorý patrí k zástancom nezávislosti?“

Na chvíľu zatajila dych. „To je pre mňa trochu záhada.“ Nechcela hovoriť zle ani o ňom, ani o Milesovi, hoci Milesov dych

prezrádzal dôvod dosť jasne. „Pán Rynallt mi povedal len to, že robí láskavosť svojmu bratrancovi. Určite to spravil preto, lebo mu pôjde za svedka.“

Prizmúril oči. „Mala by si si uvedomiť, že stroja úklady, ako pripraviť lorda Dunmora o život. Zástancovia nezávislosti pokračujú v diele Synov slobody.“

Cítila, ako jej padá sánka. Noble Rynallt sa jej javil ako pravý džentlmen, takisto ako všetci ostatní patrioti, ktorých poznala. „Zástancovia nezávislosti predsa nie sú šialenci ani zabijaci, alebo áno?“

„Od incidentu so strelným prachom sa povráva, že chcú zosnovať povstanie proti kráľovi. Noble Rynallt je jedným z hlavných disidentov. Zúfale časy nútia ľudí k zúfalým činom.“

Elisabeth si odpila z vlašného čaju. Naozaj to boli zúfale časy, ale lord Dunmore nebol nikdy obľúbený, dokonca ani v najvyššej vrstve virgínskej spoločnosti. Aj tak však mohla úprimne povedať: „Lord Dunmore a lady Charlotte boli ku mne vždy veľmi láskavi. Nezniesla by som, keby sa im alebo ich deťom niečo prihodilo.“

Pozrel sa na nedojedené koláčiky a jeho výraz sa zmenil z napätého na mrzutý. „Čoskoro príde tvoja matka. Obávam sa, že sa jej znova pritažilo. Uvažujem nad tým, že ju pošlem k prameňom Berkeley, aby sa zotavila.“

Čoskoro? Ako to vie? A čo sa týka tých prameňov – sú veľmi ďaleko.

„Ak sa vráti v tom istom duševnom stave, v akom odchádzala, požiadam doktora Hessela, aby ju poslal do verejnej nemocnice.“

Na chvíľu stratila reč a šálka s čajom jej zavisla vo vzduchu. „Otec – to nemôžeš!“ vybuchla skôr, než tomu stihla zabrániť. Azda chce mamu potrestať za jej politické názory? „Veď svadba –“

Jeho vyčítavý pohľad jej naznačil, že prekročila hranice. „Bola by si radšej, keby na tvoju svadbu prišla na skladacej posteli – alebo vo zvieracej kazajke?“

„Otec, prosím ťa.“

„Kedy už konečne prijmeš fakt, že má chatrné zdravie a chorú myseľ?“

Takmer sa strhla, keď začula to do neba volajúce klamstvo. Za oknom na poschodí zazrela Mamie, ktorá ich zhora pozorovala. Mamie vedela pravdu. Drahá, úprimná Mamie sa o jej mamu starala, odkedy sa vydala. Bol to otcov mimoriadne zákerný ťah, že jej nedovolil sprevádzať ju do Bathu a namiesto toho s ňou poslal slúžku, ktorú jej sám vybral.

Elisabeth si pripomenula Mamine slová:

„Tvoja mama je možno krehká, ale má zdravší rozum než tvoj otec. On len nedokáže znieť jej politické názory. Čo je to za muža, ktorý o svojej žene tvrdí, že je šialená, a vyhráža sa jej zvieracou kazajkou, ak nezmení svoje názory?“

„Záležitosti s čajom a daňami ju nerozrušujú o nič viac než ostatných,“ povedala Elisabeth v márnej snahe obrániť ženu, ktorá sa v tej chvíli nemohla brániť sama. „Som si istá, že v Bathe si dostatočne oddýchla od koloniálnej politiky.“

„Už niekoľko rokov nie je pri zmysloch. Predtým než vyplávala, mala tú drzosť hájiť záujmy zástancov nezávislosti. Také reči zavávajú velezradou. Občas mám dojem, že ideš v jej stopách. Zaváhal som, aj keď si prišla na bál s Rynalltom.“

Takže za to obviňuje ju? „Za to mohol Miles Roth, nie ja,“ odvetila nezvyčajne prudko. „Kázal svojmu bratrancovi, aby ma odprevadil, pretože sám meškal. Nemám s tým nič spoločné –“

„Iste. Práve takto sa začína celá táto vzbura. Prefíkaným odchýlením sa od pravdy.“

Čože? Kto sa práve zamýšľa nad nemožným? Zaťala zuby a uprela pohľad na čaj a lowestofskú šálku s tanierikom farby modrého a zlatého akvarelu.

Otec sa načiahol, odtrhol ružu a zastrčil si ju do chlopne. „Povedz Mamie, aby nachystala spáľňu pre tvoju mamu.“